

**HARJUMAA
PIIRKONNA
JUHIKS VALITI
LIISA OVIIR**

Loe lk 7

**VESTLUSRINGIS
KALVI JA KARLA**

Loe lk 4-5

**LIITU SDE VOLIKOGU
KOMISJONIDEGA**

loe lähemalt lk 6

Sotsiaaldemokraat

Märts 2016

www.sotsdem.ee

Valitsus pakub Ida-Virumaa töötuse probleemile leevendust

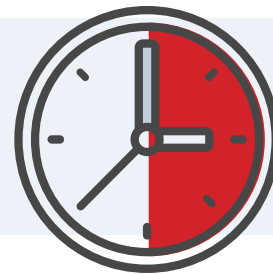
Juhul, kui ettevõtte võtab
Ida-Virumaal tööle teatud
arvu töötuid,

hüvitab riik talle ühel aastal
50% töötajate brutopalgast.

Töökoht peab säilima pärast
toetuse maksmist sama kaua,
kui kestis toetuse maksmine
inimese eest.

50%

Toetust saavad nii alustavad ettevõtted kui ka need, kes viivad oma tegevuse või laiendavad seda Ida-Virumaale

Neli küsimust Jevgeni Ossinovskile

Arvestades, et Ida-Virumaal on hinnanguliselt üle 7000 töötut ja täitmata on vaid 500 töökohta, on selge, et tegelema peab nii uute töökohtade loomise kui ka majandusstruktuuri mitmekesistamisega.

Jevgeni Ossinovski
SDE esimees
tervise- ja tööminister

Valitsus kiitis märtsi alguses Narvas toimunud istungil heaks tervise- ja tööministri Jevgeni Ossinovski ettepaneku hakata toetama Ida-Virumaa ettevõtteid, kes võtavad tööle teatud arvu töötuid. Sotsiaaldemokraat küsis SDE esimehelt Jevgeni Ossinovskilt meetmete kohta neli olulist küsimust.

1 Milles seisneb valitsuse heakskiidu saanud uus meede?

Riik hakkab hüvitama 50% töötaja brutopalgast ühe aasta jooksul nii neile ettevõtetele, kes oma tegevust alustavad, kui ka neile, kes viivad oma tegevuse Ida-Virumaale või selles piirkonnas oma tegevust laiendavad. Toetust makstakse ainult tööle võetavate töötute eest, mis aga ei tähenda, et ettevõtte ei võiks vajaduse korral täita loodavaid töökohti ka muu oskustööjõuga. Töötute suhtes ei ole sihtrühm ainult suurkoondamiste käigus töö kaotanud, vaid selle alla sobivad kõik inimesed, kes on olnud viimased kuus kuud töötud. Toetust hakkab andma töötukassa, kes pakub töötutest värvatavatele lisaks ka teisi vajalikke tööturuteenuseid.

2 Miks vajab just Ida-Virumaa erilahendusi?

Arvestades, et Ida-Virumaal on hinnanguliselt üle 7000 töötut ja täitmata on vaid 500 töökohta, on selge, et tegelema peab nii uute töökohtade loomise kui ka majandusstruktuuri mitmekesistamisega. Kui võrrelda olukorraga mujal Eestis, siis on Ida-Viru töötuse tase juba aastaid ligi kaks korda kõrgem Eesti keskmisest ning sellises olukorras peab riik töökohtade loomise toetamiseks astuma lisasamme. Riigipoolne töökoha loomise toetus annab ettevõtetele vajaliku starditoetuse investeeringute tegemiseks sellesse piirkonda ja peaks olukorda tunduvalt parandama.

3 Kas meede toob Ida-Virumaale ka soovitud tulemusi?

Olen kindel, et sel meetmel on reaalne positiivne mõju. Meetodi edukal rakendamisel on sama võimalik rakendada ka teistes piirkondades, kus on töötus kõrgem. Juba praegu on EAS sobilikke ettevõtteid läbi helistanud ja paarkümmend neist on öelnud, et oleksid asjast huvitatud. Näiteks on üks Tallinna ettevõtte, kes on praegu kahevahel, kas viia oma tootmine Ida-Virumaale või Põhja-Läti. Nad ütlesid, et kui toetuse süsteem tuleb, valivad nad Ida-Virumaa, nii et olen kindlasti selle suhtes optimistlik.

4 Mida veel Ida-Virumaa hüvanguks ette võetakse?

Taotleme valitsuse heakskiidul toetust globaliseerumisega kohanemise Euroopa fondist. Nimelt on Ida-Virumaal viimasel ajal olnud mitu suurkoondamist, mis on suurendanud piirkonna registreeritud töötute määra 11 protsendini. Suurem osa koondamistest on toimunud maailmaturu hindadest sõltuvas keemiatööstuses ning seetõttu vastab Eesti fondist toetuse saamise tingimustele. Toetuse abil saame piirkonnas pakkuda tööturuteenuseid, sh ümberõpet ja täienduskoolitust oluliselt suuremas mahus ja pikema aja jooksul. ●

JUHTKIRI

Keeled turul

Märtsikuu keskpaiku hakkab avalikus keeleroumis hüppeliselt suurenema ühe sõna kasutamise sagedus. Emakeel. Emakeelepäev 14. märtsil on tulvil südamlikkku sisu. Kadrina kooliõpetaja Meinhard Laks oli mees, kes jonnaka südikusega saavutas Kristian Jaagu sünnipäeva ülendamise lipuheiskamise vääriliseks. *Carpe diem!* Aga mis on üks päev igaviku taustal?

Eestlasele on emakeel eesti keele sünonüümiks. Ja riigikeele sünonüümiks. Paljudel teistel meie tublidel kaasmaalastel on emakeeleks mõni teine keel. Demokraatias on õigus emakeelele võorandamatu. Igatihe otsustada on, kas ja kuidas ta seda õigust kasutab. Võorandamatu on ka õigus tahta osata võorkeelt. Isiklik tahe määrab.

Individaalne õigus võib paisuda kollektiivseks ja päädida sellega, et kellegi emakeel tõuseb riigikeele staatusesse. Riigikeel on juba osa õigussuunist kõigi selle juurde käivate normide ja piirangutega. Riigikeele staatust täidab kaitsemehhanismi otstarvet, see on aparaat, mis hõljub keele kasutajate ümber. Tegelik keel käib inimesi mööda. Mõnel keelel on kandepind loomuldasa väga lai, mõni on parajasti moes ja mõnda lihtsalt usutakse rohkem kui teist. Eestlased usuvad eesti keelde nagu lätlased läti keelde. Keeled on omamoodi turul, kus nõudlus ja pakkumine ja väga selgelt ka usk (keel kui kaubamärk!) mõjutavad keelte omavahelisi suhteid. Häbematu öelda, aga vaba keeleturu nähtamatu käsi lööks eesti keelele ninanipsu küllap igal muul päeval peale 14. märtsi. Keeleturg õnneks päris vaba pole, seda piirab eesti emakeele koodeleja tahe ja riigi keelepoliitika.

Eesti emakeelt võib kutsuda ka eesti isakeeleks. Sotsiaalses plaanis pole tänapäeval enam vahet, nagu ka sellel, kas emad-isad elavad linnas või maal, Harju- või Võrumaal. Otsustav on, kas vanemad oskavad tahta oma keelt edasi anda järgmisele põlvle. See on kodutöö. Ja siin on muutused toimunud. Kodunt haridusasutusse jõudnud laste sõnavara on väesunud ja kuulamistehnika nigel. Emad-isad ei lase elavat keelt kuuldavale ja lapsed ei tea keelt kuulata. Avastamata jääb lugemise mõnu. Nii kurdavad logopeedid. Mitte ainult Eestis, see on üldisem, teist põlvkonda kesrva nutijastu kaasnähte. Ühed oskused tõusevad, teised vaovad. Sellega tuleb õppida toime tulema. Pildikeel on ägedam kui tekstikeel, koomiks „Tõest ja õigusest“ on tõsiasi, uue ajastu tähis. Uut ajastut poliitikaga ei murra, vähemal demokraatias mitte.

Poliitikaga siiski ühtteist korda saata on võimalik. Kinnistada tahet, kaitsta õigust,

Tegelik keel käib inimesi mööda. Mõnel keelel on kandepind loomuldasa väga lai, mõni on parajasti moes ja mõnda lihtsalt usutakse rohkem kui teist.

probleem. Nagu ka vene õppekeelega põhikooli õpilaste eemalhoidmine õigusest õppida eesti keelt mool, et säiliks ka individuaalne õigus emakeelele. Kõusim on oskuses käitseda riigikeele aparaati ühendajana, mitte võorandaja või karistajana. Siin väljakutsed vaid suurenevad, kui meie tublide kaasmaalaste hulka lisandub itaalia või farsi või hispaania või arabia või mari või dari emakeelega inimesi lugema „Kevader“ või vähemalt sellest koomiksist lehitsema.

Eesti keelt – olgu see ema-, isa- või riigikeele tähenduses, ei ohusta mitte meie praegused teise emakeelega kaaslased ega tulevased rõmmu- või heledasilmsed ümberasjad, vaid me omad keelepugejad ja keelepaugejad, kel napib enesekindlust ja tahet oma emakeelele igavikku otsida. ●

Mart Meri
Eesti Instituudi tegevjuht

Kogukonna hing ja laulumees Kaido Palu

Märtsi alguses valiti Räpina vallavanemaks kogukonna hing ja laulumees Kaido Palu.

Oma esimese kogemuse kohalikel valimistel kandideerimisest sai Kaido juba 1996. aastal, sellele järgnes kolme aasta pärast Räpina linnavolikogu liikme amet. Pärast kaht aastat linnavolikogu liikmena otsustas Kaido liituda ka erakonnaga, mis toona kandis veel Rahvaerakond Mõõdukad nime. “Kui oled erakonna esindaja kohalikus omavalitsuses, siis tuleb võtta vastutus ja panustada ka erakonna arengusse. Mäletan, et toona käisin tihti Tartus erakonna koosolekutel ja koolitustel, kus osalesid teiste erakonna liidrite seas ka Marju Lauristin,” meenutas ta.

Alates 2005. aasta kohalikest valimistest on Kaido Palu olnud Räpina vallavolikogu liige ja 2009. aastast alates vallavolikogu esimees.

Kaido seitse ametit

Pärast ülikooli sattus Kaido Räpina kooli õpetajaks, sellesse ametisse jäi ta järgneviks kümneks aastaks. Pärast saajandivahetust 2003. aasta suvel sai temast Põlva Ühisgümnaasiumi direktor, kellena töötas 2008. aastani.

„Kooli juhtimisest on mul vaid head mälestused. Toredad kolleegid ja õpilased, kes pärast kooli lõpetamist astusid iseseisvasse ellu,” ütles Kaido ja lisas, et varasemalt õpetajana töötades ei puutunud ta hariduse korraldusliku poolega nii palju kokku, kui hilisemates ametitset. „Koolijuhi ametile lisandus töö ka alaealiste komisjonis, milles sai osaletud ka hiljem.“

Koolijuhi ametile järgnes töö kohaliku omavalitsuse infoühiskonna arendusjuhiina Põlva maavalitsuses. Arendusjuhi ametis olek päädis sellega, et Kaido kutsuti Tartu Ülikooli kohaliku omavalitsuse asjaajamise teemal loenguid andma.

Viimased kaks aastat on Kaido olnud maavalitsuse hariduse valdkonna peaspetsialist. Kus ta tegeles koolide koostöö ja maakondlike õpilasiirustest ning ainevõistluste koordineerimisega. Samuti oli Kaido toeks õpetajate

aineühendustele ja tegeles koolide järelevalve ning välisindamisega. „Olles eelnevalt üle kümne aasta koolis töötanud, siis on mul hea meel, et sain hariduse edendamisesse ka nii panustada,” lisas ta.

Räpina vallavolikogu esimehena oli Kaido ka Põlvamaa Omavalitsuste Liidu hariduskomisjoni liige.

Vallavanema tööst

Intervjuu andmise ajaks on toimunud ainult üks vallavalitsuse istung, vahepeal tuli moodustada uus vallavalitsus. „Ka eelmise töökoha asjad tuli kõigepealt üle anda,” selgitas ta.

Kaido kindel prioriteet on haldusreformi kavandamise raames jõuda valdade ühinemis-protsessiga lahenduseni, mis sobib kõigile osapooltele. Praegu on Räpina volikogu kutsunud läbirääkimiste laua taha kaheksa omavalitsust.

„Praegune reform on ikkagi pigem juhtimise reform. Poolteteise aastaga tuleb saavutada kokkuleppe moodustatava omavalitsuse osas, et see suudaks ajale vastu pidada ja edukalt tööle hakata,” ütles Kaido.

Ta lisas, et kõik need projektid, mis on Räpinas ette võetud, tuleb lõpuni viia. „Töös on kergliiklustee projekt, Räpina Haigla tervisekeskuse arendamine, aga ka aasamba pargi korrastamine,” lõpetuseks lisas Kaido, „tööd jätkub

Räpina kampaania kõige suurem sõber

Kaido kutsub kõiki Räpinasse!

3.-4. juunil toimuvad Räpinas “Hea Kodu päevad”. Neil päevil toimub koostöös aianduskooliga konverents ja floristide võistlus. Samuti toimub laad, kus osalevad peamiselt käsitöö ja põllumajandustoodete tootjad, rõhk on kodu- ja aiakaupadel. Eriline vaatamisväärsus on kindlasti palkmaja ehitajate kutsevõistlused.

Kõigil tasub külastada ka Räpina loomemaja, kus on võimalik igal huvilisele leida sobiv käsitöö tööruuba ning mille õppekõgis saab proovida ka gurmeetoitude valmistamist.

ka tulevikuks. Näiteks tuleb korrastada rannaala ja supluskoht.“

Pärast pikka tööpäeva

Küsimusele, kuidas ta pärast pikki tööpäevi lõgastub, Kaido kohmetub pisut ja seejärel naerab. „Käin laulmas Räpina kammerkooris.“ seejärel muutub ta tagasihoidlikumaks ning lisab: „Ei no, kui keegi õige tooni ette annab, siis järgi laulan küll. Olen rohkem nagu taustalaulja.“

Peasekretär Inara Luigas Kaidost:

Kaidol on olemas kogemus ja tarkus, et sobida väga hästi talle usaldatud vallavanema ametikohale. Tal on oskus inimestele üles-andeid edasi anda ning neid selles usaldada, mitte kõike ise teha. Kaido vaatab alati kaugemalt tulevikku ning hindab seda, kui inimesed tegelevad ühistee eesmärkide nimel. Lisaks sellele peab ta väga oluliseks ka noori.

Lisaks meeldib talle lugeda. Viimased raamatud, mis said läbi loetud oli Kivirähu “Mees, kes teadis ussisõnu” ja tänaseks meie seast lahkunud Brasiilia kirjaniku Paulo Coelho sümbolistlik muinasjutt „Alkeemik“, mis räägib inimese suurimast tarkusest - oma südame kuulamisest ja eneseleidmisest. Praegu vedeleb Kaido öökapiil “Vahva sõdur Švejki”. ●

„...alkoholi „süül“ kaotatud eluaastad ja töötunnid ning vähenenud tootlikkus maksavad meile aastas kokku ligi 400 miljonit eurot...“
Lääne Elu, 15. märts 2016

Trahvi suurus peab sõltuma sissetulekust

Riigikogu menetluses on eelnõu, millega plaanitakse tõsta väärtetrahvide määramise aluseks oleva trahviühiku suurus praegusest neljalt eurolt kaheksale. Sotsiaaldemokraadid on seda meelt, et trahvi määramisel peab selle suurus sõltuma väärtetoime pannud inimese sissetulekust. Selliselt saaksid trahvid lõpuks õiglased.

Täna kehtiv trahviühiku suurus on püsitud samal tasemel aastast 2002, kui jõustus uus karistusseadustik. Toona võeti trahviühiku määramisel aluseks miinimumpalk, mis oli 1600 krooni. See omakorda jagati ühes kuus olevate päevade arvuga, saadi tulemuseks 53 ning ümardati 60 kroonile, eurole ülemineku järel vastavalt neli eurot. Eelmisel aastal oli miinimumpalk 390 eurot ehk 6102 krooni.

Aastate jooksul on inimeste elatustase oluliselt paranenud, samuti on tõusnud ka teenuste ja toodete hinnad. Väärtetrahvid on aga püsitud muutumatuna ja seetõttu avaldavad süüdlastele vähem mõju. Viimast toetab ka fakt, et kui 2012. aastal määrati politsei poolt maksimaalset rahatrahvi (1200 eurot) 73 korral, siis 2014. aastal oli see arv tõusnud juba 173 korrali. See annab aimdust sellest, et ühiskonnas on kasvamas nende inimeste osakaal, kelle puhul on mõjus ainult maksimaalse trahvi määramine, kuid mitte alati.

Uute trahvimäärade hääda

Plaanimat muudatus paneb väiksema ja keskmise sissetulekuga inimesed kehva seisuga. Piletita bussisõidu eest saaks uue korra kehtima hakkamisel trahvi kuni

80 eurot. Täna on jänese karistus kuni 10 trahviühikut ehk 40 eurot.

Vandeadvokaat Carri Ginter ütles Postimehele, et väga suur osa Eesti inimesi ei ole nii rikkad, et suudaksid kaks korda suuremaid trahve maksta. „Selle tõstmise ainuke eesmärk on rohkem raha koguda. Aga siamaani ei ole kogemused näidanud ka, et see eelarvele väga palju positiivset mõju omaks,” rääkis Ginter aja-lehele. Ta lisas, et nii hakkabki osa inimesi laskma end

aresti alla panna, sest nad ei jõua enam trahve maksta.

Tartu maakohus leidis, et kui inimesed ei ole võimelised suurenenu trahvi-summasid tasuma, siis ei ole vastaval muudatusel ka ilmselt soovitud eesmärki suurendada inimeste õiguskulekust, sest nad jätvad trahvid lihtsalt tasumata. „Üksnes karistus-ärvarduse suu-rendamisega ei saa luua inimestes õiguskulekaid mõtteviise, mis on aluseks õiguskulekuse suu-renemisele,” leidis kohus.

leidis, et määrade tõstmisele lisaks võiks trahvid siduda rikkuga sissetulekuga.

Trahvid sõltuvaks sissetulekust

Sotsiaaldemokraatide survele jõudis mullu sõlmitud koalitsiooni-lepingusse punkt, mille kohaselt tuleb kaaluda võimalust muuta väärtetoime määratavad trahvid sõltuvaks inimese sissetulekust, varalisest seisust ja ülalpeetavate arvust. Vastava analüüsi peab meile esitama justiitsminister.

„Me ootame, et justiitsminister tuleb peagi seda analüüsi tutvustama, et hiljemalt sügisel saaksime

riigikogus arutada trahvide sidumist inimeste sissetulekutega,“ lausub Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esimees Andres Anvelt.

Õiglase trahvisüsteemi rakendamise korral paraneks Anvelti sõnul oluliselt inimeste õiguskulekus. „Õiglased trahvid teeksid meie tänavad turvalisemaks ja karistused realsemaks, ka aitaksid nad taastada inimeste

Õiglased trahvid teeksid meie tänavad turvalisemaks ja karistused realsemaks, ka aitaksid nad taastada inimeste õiglustunnet,“ sõnas Anvelt.

määratud karistus oma teo üle ühtemoodi mõtlema nii alampalga saaja kui kõrgepalgalise töötaja.“

Kriminaalmenetluses toimib see juba üle kümne aasta, lisas ta. ●

Sotsiaalmeedias arvatakse

Vandeadvokaat Allar Jõks

viidates aasta alguses Postimehes ilmunud artiklile

„Soov elatustaset mittearvestavate ülikõrgete trahvidega käitumist muuta on nagu lapse kasvatamine piitsaga. Seda lubavad endale ainult need vanemad, kes on kergemate vahendite suhtes lootuse kaotanud.“

Ajakirjanik Krister Kivi

„Kuupalga suuruste helkurita liikumise trahvide kumas tuleks endale vist siiski helkur soetada. Kust saaks roosa kolmnurga kujulis? Võib ka kollane kuusnurk olla.“

Majandusanalüütik Peeter Koppel

„Vaatan ja mõtlen, et äkki on siinkohal liiga fiskaalsete eesmärkide suunas kaldunud?“

UUDISED

August Reile pühenda-takse postmark

August Rei näol on tegemist ühe Eesti silmapaistvama riigimehega, kes andis suure panuse meie riigi rajamisse,“ ütles Nestor. „Rei oli Riigikogu eelkäija Asutava Kogu esimene ja ainus esimees.“

Türi vallas Kurla külas sündinud Rei oli aastatel 1919-1920 Asutava Kogu esimees ning aastatel 1925-1926 Riigikogu esimees. Riigivanem oli Reiaastatel 1928-1929 ning peaminister Vabariigi Presidendi ülesannetes eksiilis aastatel 1945-1963.

Rei 130. sünniaastapäeval esitletav postmark on osa Riigikantselari ja Eesti Posti koostöös välja antavast postmargiseeriast „Eesti Vabariigi riigipead 1918-2018“ ning see on sarja viieteistkümnend postmark. Sarja käigus antakse Eesti vabariigi 100. aastapäevaks välja post-margid kõigile Eesti riigipeadele ise-seisvuse esimesel sajandil. ●

Haldusreform tuleb, kuid hulk asju ajab veel selgeksrääkimist

Sotsiaaldemokraat Ivori Padari tervitas haldusreformi eelnõu parlamenti jõud-mist, mis küll vabab enne kinnitamist veel mit-meid täiendusi ja parandusi.

„Sotsiaaldemokraadid on haldus-reformi elluviimise toetajad. Kohalikkude elu saab paremini korraldada,“ ütles Padar. Samas ei anna valitsuse heakskiidu saanud eelnõu veel paljudele küsimistele vastuseid. „Kuna haldusreformil on tugev ajaline surve, siis ei ole põhjust pahandada, et ta jõudis meie ette mitme küsimärgiga. Nüüd on riigikogu kohus väga tõsiselt tegutseda, anda eelnõu suurem ja mahlakam sisu ja ta enne jaanipäeva seadusena vastu võtta. Kindlasti ei ole parlament siin kummitempel,“ lausub riigikogu maaelukomisjoni esimees.

„Oleme pidanud väga tähtsaks, et selles protsessis jääks kostma liidetavate valdade ja liidetavate kogukondade hääle ja et ka suures omavalitsuses oleks väiksemate äärepirkondade hääle tuntav,“ rääkis Padar. Edasistes aruteludes ja koostöös valitsusega tuleb Padari väitel leida rahastamismudel, mis aitaks kasvata maavaldade ja väikelinnade tulubaasi ja annaks ühine-jatele selge signaali, milliste tuludega saavad nad tulevikus arvestada. Läbi tuleb analüüsida ka see, milliseks kujunevad uute omavalitsuste kohustused ja kas on valdkondi, mida omavalitsuse ja riigi vahel ümber jagada, lisas ta.

„Me anname endale ka selgesti aru, et kavandatav reform ei lahenda hoobilt kõiki regionaalprobleeme, aga ta loob hea aluse nendega tegelemiseks,“ kinnitas Padar. ●

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet

Kalvi ja Karla: tulevikust, noortest ning sihiseadmisest

Ajaleht Sotsiaaldemokraat tõi seekord kokku juttu puhuma kirjaniku ja loomeinimese Karl Martin Sinijärve ning riigikogu liikme ja põllumehe Kalvi Kõva. Neid ühendab sotsiaaldemokraatlik maailmavaade.

Kalvi: Kuidas sulle tundub, mis asjad need Eestis kõige enam muret teevad?

Karl Martin: No mis me nüüd kohe muredega alustame – või on see just eriti eestipärane viis? Eesti ja tema ühiskond on objektiivselt piisavalt väike, et ollagi üks suur murekoht. Samuti ka rõõmukoht. Sestap võiks selgemini tunda, et mure ja rõõm on siin üsna ühised asjad. Kui midagi välja tuua, siis vabaduse võitmine läks õnneks, ent võita tuleb ka vaesus. Ja siin vist vedamisest ja heast tähtede seisust ei piisa.

Liiga palju intellektuaalset ressursi jääb materiaalseks ressursiks muutmata just tollesama mure ehk püsiva stressiseisundi pärast, mida materiaalsele väärtustele kesken-dunud ühiskonnas põhjustab pidev tarvidus kulutada suurem osa mõttejõust küsimusele, kuidas päev õhtusse saada ja homme ära elada. Toimetuleku piiril närutamine tõmbab vaimse horisondi nii lähedale, et kaugemate sihtide seadmiseks pole jaksu. Ja see on pikas vaates väga ohtlik, see on ohtlik eeskätt pikale vaatele endale, sest liiga paljudel ei olegi seda.

Kalvi: Ma olen vaadanud, et just viimasel ajal on näiteks minu enda kodukanti, Rõugesse tulnud loomeinimesi, kes vaid korra-kaks kuus käivadki Tallinnas oma asju ajamas ja kõik muud asjad saavadki nad veebi kaudu ära aetud.

See on ilmselt üks võimalus, kuidas mainimiste äravool linnadesse veidi teistpidi pöörata. Loomeinimeste kodukülla tulek on üks võimalus maaelu rikastada – neile on rahulik ja loov keskkond väga oluline ning nende tulek muudab ka kogukonna elu atraktiivsemaks. Ilmselt on kirjanikupalk üks variant, kuidas sellist võimalust neile pakkuda? See annab ju võimaluse oma loomingule keskenduda, mitte seda muu töö kõrvalt teha või kuidas sellega on?

Karl Martin: Eks siin olegi väga olulised just sotsiaalsed garantiid, mis sellega kaasnevad. Stipendiumid ju seda ei taga ning sunnivadki põhitööna midagi muud tegema. Tegelikult on kirjanikupalk juba sada aastat vana idee, ajast, mil Tuglas sellega välja tuli.

Kogu maailma info on käelatuses, sõnavabadus on olemas, piirid on lahti. Jääb üldine materiaalse toimetuleku probleem, mis niikuinii puudutab suuremat osa ühiskonnast. Vist pole veel päris üldiseks saanud mõistmine, et kaunid kunstid pole hobi, vaid töö nagu iga teinegi, ja eestikeelset kultuuri ei saa me sisse osta ega välja müüa. Nii et selle tegijaid tuleb tasustada nende eluajal.

Mõeldud on see muidugi neile, kellele kirjanikutugevus on põhitöö.

Kirjanikke on ka mitut masti. Roman maan või põhjalik tõlketöö võtab ikka meele-tu aja. Ega luule tõlkiminegi lihtne pole. Lisaks sellele ei tööta ükski kirjanik kaheksa tundi järjest. Stephen King on öelnud, et umbes 2000 sõna jõuad päevas kirjutada nii, et oma tekstiga tõsiselt rahul oled. Ilmselt on koos tänapäevase elutempoga ka kirjandus muutunud.

Kalvi: Mulle tundub, et raamatukogud, eriti just maapiirkondades, on muutunud sellisteks vanema generatsiooni kohtadeks. Eks asi ole kohati ka raamatuvallikus, rahapuudus paneb uute raamatute ostmisele piiri ette ja eks siis mõeldakse rohkem sellele, kes on hetkel nii-öelda klientuur. Ilmselt on ka haldusreformi puhul nii mõnegi raamatukogu allesjäämine ohus.

Pealinnas olen tähendanud aga söögikohti, kus on kohapeal olemas juba üsna arvestatav raamatuvallik. Ehk peaks ka maal raamatukogud rohkem avalikku ruumi tooma? Tegema need nende tulek muudab ka kogukonna elu atraktiivsemaks. Ilmselt on kirjanikupalk üks variant, kuidas sellist võimalust neile pakkuda? See annab ju võimaluse oma loomingule keskenduda, mitte seda muu töö kõrvalt teha või kuidas sellega on?

Karl Martin: Haldusreform jääb minu jaoks pigem selliseks kaugeks teemaks, kuid eks ka see ole osa sellest. Kuid kui raamatukogu, pood või postkontor

kinni lähevad, siis selle paiga elatustase võib drastiliselt langeda. Hiljem nende tagasitoomine on peaaegu võimatu või siis väga kallis. Tihti tekibki küsimus, et kust see kokkuvõtte selle haldusreformi puhul siis ikka tuleb?

Kalvi: Halduskoorumus on avalikus sektoris üsna suur. Kokkuvõtte soovitakse saavutada sellega, et kui omavalitsused ühinevad, on võimalik lihtsamini asutusi ühendada. Kuidas sa ikka oma küla kooli kinni paned, isegi kui seal vaid üksikud lapsed õpivad? Kaugemalt on neid otsuseid lihtsam teha ja parem ka kompromisse leida.

Kindlasti tuleb aga vältida olukordi, kus võim inimestest väga kaugele läheb. Inimesi ei tohi üksinda jätta ning kui väikeses külas on näitaks sadam, kuid suures volikogus enam ühtegi esindajat pole, siis ei tähenda see seda, et selle teemaga tegelema ei peaks.

Siin saab paralleele tuua ka Lätiga. Vähem kui kümne kilomeetri kaugusel minu kodukandist on omavalitsus, mis pärast sealset haldusreformi on palju muutunud. Kui seal oli veel vallamaja, tegutses ka pood, teed olid lahti aetud, elu käis. Enam pole isegi teadetatähtlil ühtegi kuulutust, elu on seal kadunud, inimesed mandunud. Selline asi ei tohi kindlasti olla haldusreformi tulemus.

Karl Martin: Tegelikult on kummaline hoopis see, kuidas ühiskonnas, mille inimestest suurem osa elab linnades ja veel suurem osa neis töötab, ei tegelda linnaclu küsimustega justkui üldse. Maaelu on suur ja pidev teema, kuid pais-tab ka pidevas hädas olema. Eestis, kus paari tunni-ga jõuab igalt poolt igale poole, peak-sid kõik inimesed elama nii maal kui linnas – tuleks õppida väiksst enese kasuks pöörama,

Fotod: Kadri-Ann Salumäe

KALVI // KARLA

tarvitama nii linliku tiheduse võimalusi vaimseks pingpongiks ja mõttevahetuseks kui ka hajaasustuse pakutavat viisi hoida sidet looduse ja siinset elu aastatuhandeid toinud maakasutusega.

Kalvi: Mulle tundub, et linnalähedaste asumitega on ka probleem ja seal on olukord kohati veel hullem. Seal ei olegi ju peale elumajade mitte midagi. Ei poodi, koole, rahvamaja ega huvitegevuse võimalust. Kõige-ks tuleb kogu aeg linna tulla. See tekitabki küsimuse, miks inimesed ikka oma mõnustast maa-kohast ära taha-vad tulla. Muidugi on linnas kolme mitukümmend

varianti, aga see kõik on siiski kauge.

Karl Martin: Sama on Tallinna vanalinnaga. Ka siin ei ole korralike toidupoode. Vanalinn ei arvesta tegelikult hea elukeskkonna põhi-mõtetega. Linnaplaneerimisel on samuti oluline, et keegi mõtleks läbi, kuhu sobiks pagaritöököda, kuhu kultuuriasutus. Olen suure osa oma elust vanalinnas elanud ja siin kasvanud ja võin kindlalt öelda, et siin annaks veel palju ära teha.

Kalvi: Eks maal ole mõned mõttes sama asi. Meil on suured tööstused, põllumajandusfarmid. Aga lisaks sellele on meil hästi palju ka maa elulaadi hoidjaid. Neid, kellel on mõned loomad, veidi juurvilja ja veidi põllumaad. See annab maale selle õige hingamise.

Praguseks on paljud talud kadunud, asemele tulnud heal juhul turismitalud, mida on ka muidugi

vaja. Sinna juurde Eesti roit. Mida ise kasvatame, peaksime maksimaalselt ka siin ära sööma. Lisaks majanduslikule aspektile on see ka palju puhtam kui näiteks Hispaania kurk.

Karl Martin: Ma olen üsna veendu-nud, et kes vähegi tahab, siis on võimalik enda jaoks see elamisviis toi-mima panna, et üks kodu on linnas ja teine maal. Üheksast viieni töötamine on üha vähem tähtis. See-rõttu ongi enda jaoks võimalik asju sättida nii, et see toimiks.

Kalvi, kuidas sulle tundub, kas riigi-kogus on võimalik Eesti elu parandamiseks rohkem ära teha kui kohalikul tasandil?

Kalvi: Kohapeal on nii, et iga oma otsuse tulemust nähed kohe, kasvõi kolme päeva pärast. Mured saavad kohe lahenduse. Sa teed neid otsuseid väikese rühma inimeste jaoks, keda sa ka ise tead ja tunned. Otsused on inimestele märksa lähemal.

Esimesed aastad riigikogus olin ma ka sellel arvamusel, et ajan siin just vaid Võrumaa asja, meie enda asja. Tegelikult on selle aja jooksul olnud vaid ehk kümnekond eelnõu ja teemat, mis on olnud konkreetselt ja ainult seotud lasta.

Kalvi: 16-aastaseid on ka suur hulk selliseid, kes oskavad maailma asjades kaasa rääkida. Mulle tundub, et noorte teadlikkus ja ka soov ning oskus oma kodukoha asjades kaasa rääkida on aastate jooksul suurenenud.

Eks ka see noorte aktiivsus käib lainetena. Ärkamisajaga tuli meile peale põlvkond, kus olid väga noored poliitikud. Samas siis oli ka ruumi, kuhu tulla, tuba oli tühi. Nüüd on aga nii, et siis tulnud poliitikud on siiani aktiivsed ja seetõttu ongi noortel palju keerulisem jalga ukse vahele saada.

Karl Martin: Enam ei ole jah sellist süsteemi täieliku muutust olnud. Seda, et tõstame vana täielikult kõrvale ja tuleb päris uus.

Riigiasjade üle otustamisel tu-leb rahulikult aega võtta, mõnikord võivad pealtnäha siledad ettevõtmised küllalt ohtliku sisuga olla. Näiteks kavandatavad seadusemuudatused, mis võivad ühe hoobiga ühe põnevama ja mitmekesisema osa kooliharidusest - ehk erakoolid - jätta ilma eluolulisest püsi-toetusest, mis seni kohalike omavalitsuste kanda ja anda on. Praegu on erinevad erakoolid eeskätt harilikule haridusele alternatiive eelistavate laste jaoks - küllalt paljude loovisikute lapsed näiteks - ning mitte kuidagi ei tahaks, et see hariduse osa muutuks kättesaadavaks üksnes jõukamatele inimestele. Hariduses täiendava segaduse tekitamine on küll üks sedasorti alusküsimusi, kus enne otsuste tegemist tuleks väga põhjalikult järele mõelda.

Kalvi: Platvorm, kust noortel tulla, on ju tegelikult hea. Kooldes on üksjagu rohkem aruteldavaid aineküsimusi. Meil on noortekeskused, kes soodustavad noorte algatusi, minu põlvkonnas seda väga ei olnud. Minu arvates toimib tänapäeval selline noorte aktiivsuse ja kaasaraakimise loome päris hästi. Muidugi on ka omavalitsusi, kus seda üldse ei tehta.

Ei tea, kas sarnast protestivaimu, mis noorte põlvkonna ärkamisajal tegutsenud pani, vaja olekski. Minu arvates on praegune noorte põlvkond niigi hea.

Karl Martin: Ega siin ei saagi tekitada vanusekvooti. Lugema peab ikka see, kas inimene on asjalik ja tegija. Vanu tegijaid meil ka ülemäära palju just ei ole.

Kalvi: Kusjuures Euroopas vaadatakse meid ikka veel kui nõunikke, nende jaoks on ka meie põlvkond veel liiga noor.

Karl Martin: Meil ongi suhteliselt

noor veel kogu see asi. Kõik on alles muutumas. Aga oluline on ka see, et ei jõutaks ainult otse koolipingist poliitikasse. Muud kogemust on ka vaja. Kodaniku algatuse tasemelt alustamine on kindlasti hea.

Rääkimisvõimalusi on liigagi palju, neid kõiki ei jõua jälgida ja seega ei pruugi iga hea mõte õige kuulja kõrvani jõudagi. Ma pole kindel, kas praegust süsteemi piisavalt rakendada osatakse või viitsitakse. Kas riigikogu liikmetelt on küsitud, kui palju inimesi realselt pöörduvad oma valitud esindaja poole sisuliste mõtetega Eesti edendamise asjus?

Kalvi: Üheks mure-kohaks on ka kindlasti viimasel ajal ühiskonnas toimuv. Mida vähem on inime-ne ringi käinud, väl-ja saanud, seda rohkem ta upub oma igapäeva-muredesse ning kõik, mis on kaugemal, tundub hirmus. Seda loob teadmatust. Vihkamine tekib siis, kui ollakse ise oma eluga hädas.

Karl Martin: Suhtumine, et pagulased tulevad, on ühest küljest ka raskustes inimese hirm. Kui inimesel on kindlust rohkem materiaalses mõttes, on seda enam ka moraalset. See suhtumine liigub kahes suunas: arvatavaks, et pagulased tulevad ja ei viitsi üldse tööd teha, järgmisel hetkel aga, et nad võtavad ära meie töökohad. Saa siis aru.

Kalvi: Me oleme oma hullult parempoolses tuhnas elanud suure unistuse nimel, tahtnud ruttu jõuda viie rikkama riigi hulka. Muidugi ei ole asi nii lihtne ja tekibki pettumus ja mandumine, sealt tekkis ka EKRE. Need, kes teeksid teistmoodi, keeraksid elu pea peale. Kui inimene vaataks aga oma toaknast välja, siis ta näeks palju asju, mis on seal just tänu Euroopale.

Me ei saa ju jääda kahe hammasratta vahele, see poleks mõeldav. Ja kahest suurest hammasrattast me olemegi valinud Euroopa, mitte Venemaa. Nende vahel me olla ei saa, sellest tuleb aru saada.

Karl Martin: Vaadates meie inimeste hulka, materiaalseid võimalusi ja ka kaarti, siis unistus sellest, et saame olla täielikult iseseisvad ja puhta üksinda, ongi vaid unistus.

Vaeses ühiskonnas on alati teatav hulk häali, keda on lihtne lihtsate hüüdlause- taha tuua. Näha on, et ka eelmise riigikogu agu tekkima hakanud suhteline stabiilsus polnud paljudele meeltnõõda ning vahest tuli valimistulemus tarviliku meelde-tuletusena nii mõnelegi juba päris rahulevalt poliitikas tiksunud inimesele. On asju, millega võib õigusega rahul olla. On ka neid teisi. Riiki juhtides ei tohi seda silmist lasta. ●

Leet Rauno Lember
kaitseministri nõunik

Kaitseminister külastas Araabia Ühendemiraate

Märtsi alguses käis kaitse-minister Hannes Hanso Araabia Ühendemiraatides (AÜE) Eesti kaitsetööstusele uksi avamas ja kaitsekoostööd kavandamas.

Lähis-Ida ja Aasia turud on Eesti ettevõtjatele perspektiivsed ning võimalusterohked, tuleb olla seal, kus liigub raha. Aasias ja eriti Pärsia lahe piirkonnas, on uuendusmeelsetele ettevõtjatele edu saavutamiseks eriti oluline poliitiline toetus.

Minister Hanso sõnul on valitsus-liikmete kohustus toetada Eesti ettevõtteid ja nende eksporti.

Abu Dhabi kohtus minister Hanso juhtivate rahvusvaheliste kaitsetööstuse suurfirmade esinda-jatega, et toetada maailmatasemel mehitamata süsteemide messil UMEX osalevaid Eesti kaitsetööstuse ettevõtteid.

Kuigi araabia maad, kitsamalt öeldes AÜE, on Eesti ettevõtete jaoks suure potentsiaaliga turg, nõuavad need suurt tööd ja pingutust, mistõttu on riigi toetus väga hinnatud.

Arvukatel kohtumistel sai ta kinnitada neile, et Eesti kaitsetööstuse ettevõtted on väga innovatiivsed ja usaldusväärsed partnerid. Messil osalemise tähtsusele viitab ka tagasiside Eesti Kaitsetööstuse Liidu juhilt, kelle sõnul oli mess Eesti ettevõtete jaoks väga edukas ning sealt saadi palju väärtuslikke kontakte, kellega arutada tulevase müügitehinguid ja koostööprojekte. Kuigi araabia maad, kitsamalt öeldes AÜE, on Eesti ettevõtete jaoks suure potentsiaaliga turg, nõuavad need suurt tööd ja pingutust, mistõttu on riigi toetus väga hinnatud.

AÜE kaitseministri Mohammed Ahmad Al Bowardiga oli peateemaks olukord Süürias ja Ukrainas ning VF Venemaa agressiivne roll selle julgeolekukeskkonna kujundamises ning sellest tingitud ebastabiilsuse mõju meile.

Väikesed riigid peavad omavahel rohkem rääkima, otsima ühisosa oma huvide kaitsmiseks ning leidma ja töötama välja tarku lahendusi. Kohtumise lõppedes lubas Al Bowardi külastada UMEX messil Eesti paviljoni, et leida võimalust koostööks ka Eesti kaitsetööstuse ettevõtetega. ●

UUDISED

SDE Lääne-Virumaa juhina jätkab Rannar Vassiljev

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna Lääne-Virumaa piirkonna üldkoosolekul valiti piirkonna esimeheks tagasi Rakvere linnavolikogu liige Rannar Vassiljev.

“Lähituleviku olulisemaid teemasid Lääne-Virumaal on kaheldemata haldusreform. Selleks, et julgest pealchakkamisest rohkem kui pool võitu saaks, on vaja nii korrallikku seadust kui ka selle elluviimist. Esimese puhul on sotsiaaldemokraatidel oluline roll valitsuses ja parlamendis, teise eest peame hea seisma oma maakonna linna- ja vallajuhtidega,” ütles Lääne-Virumaa sotsiaaldemokraatide esimees Rannar Vassiljev.

21. veebruaril toimunud üldkoosolekul valiti piirkonna aseesimeesteks Lackvere vallavolikogu esimees Erik Lumiste ning Rakvere abilinnapea Kairit Pihlak. Erakonna volikogusse valiti piirkonda esindama Kairit Pihlak, Kelly Koneski ja Tormis Otsma. ●

Volikogu komisjonid läbisid värskenduskuuri

Jüri Morozov
Volikogu juhataja

Igal erakonna liikmel on võimalus läbi volikogu komisjonide poliitikat kujundada.

Komisjonidesse registreerimiseks kirjuta **komisjonid@sotsdem.ee** või helista erakonna büroosse 611 6040.

Veebruaris toimunud Sotsiaaldemokraatliku Erakonna volikogu koosolekul kinnitati komisjonid ja valiti neile juhid. Paljud erakonna liikmed on juba ennast registreerinud ühe või mitme komisjoni liikmeks ja mõni komisjon kindlasti varsti ka koguneb. Mis on varasemaga võrreldes komisjonide töös muutunud ja kuidas uues töövormis hakkab asi välja nägema, sellest räägime volikogu juhataja Jüri Morozoviga.

Mis on volikogu komisjonide eesmärk?

Kõigepealt on oluline teada, et muutunud pole mitte ainult volikogu komisjonid, vaid muudatused on laiemad. Operatiivsemaks ja sisukamaks poliitika tegemiseks on erakonna juhatuse moodustanud juhtühmad, mida juhiavad valdkondade eeskõnelejad (ministrid, riigikogu liikmed, valdkonna eksperdid). Juhtühmad moodustavad volikogu komisjonide tuumiku, andes komisjonidele vajaliku kompetentsuse. Juhtühmade ja komisjonide töö on tagatud tehnilise toega, st igale komisjonile on määratud inimene, kes vastutab komisjoni töö tehnilise poole eest.

Volikogu komisjonide eesmärk on erakonnas laialdase demokraatia tagamine ja vajalike teemade tõstatamine, nende arutamine ja ettevalmistamine otsuste tegemiseks. Kogu poliitiline protsess erakonna sees peab

toimuma kahes suunas. Erakonna liikmete tõstatatud teemad vormitakse komisjonides ettepanekuteks, millele annavad oma seisukoha ja väljundi otsuste näol erakonna volikogu, üldkogu või seaduseelnõude algatamisel riigikogu fraktsioon. Volikogu komisjonid annavad infot ja seisukohti ka meie ministritele ning valmistavad ette erakonna poliitilisi seisukohti ja valimisplatvorme. Teises suunas annavad üldkogu, volikogu, riigikogu fraktsioon ja ministrid erakonna liikmetele aru, edastavad infot ja sõnastavad erakonna poliitilised eesmärgid.

Kes saavad komisjonidega liituda?

Komisjonidega saavad liituda kõik erakonna liikmed. Võimalik on panustada mitme komisjoni töösse. Oluline on, et iga meie erakonna liikme kompetentsus saaks rakendatud. Peale selle on igal hetkel võimalik ka oma komisjonidesse kuulumist muuta.

Kuidas komisjonide töö hakkab välja nägema?

Komisjonide töö korraldamisel on juhtiv roll komisjoni esimehel, samas on igal komisjoni liikmel võimalus teha ettepanekuid töö korraldamiseks. Et komisjonide liikmed elavad Eesti erinevates paikades (ka välismaal), on kaugtöö vorm kindlasti olulisel kohal, nt komisjoni tööga võib liituda Skype teel või materjale edastada meili teel.

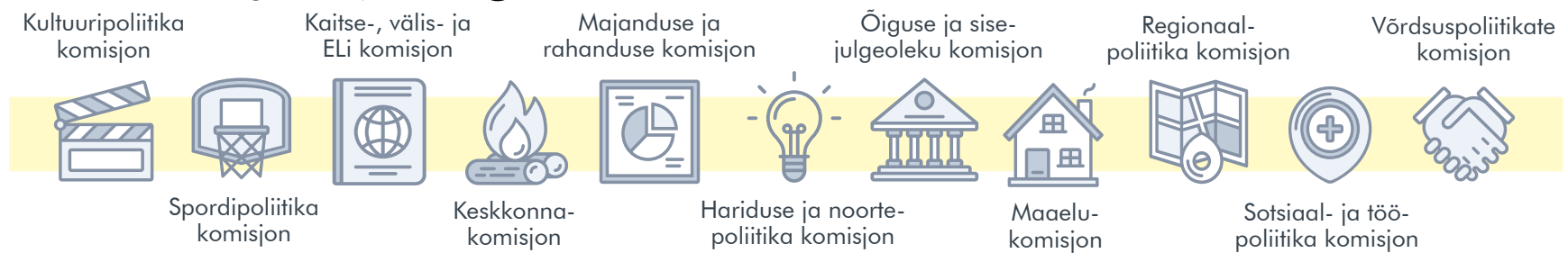
Kaugtöö vorm on vähem kulukas ja annab võimaluse kõikidel erakonna liikmetel osaleda komisjoni töös ning anda oma panus. Komisjoni tehniline tugi tagab kogu info haldamise ja kõigile kättesaadavuse. Tavalise koosoleku vormi kõrval saab üha suurema tähtsuse töö rakkerühmades, need on teemapõhised valdkonna spetsialistidest koosnevad töövormid. Rakkerühmade algatamise initsiatiiv tuleb erakonna liikmetelt ja nende eesmärk on ühes või teises valdkonnas erakonna seisukohtade kujundamiseks vajalike seisukohtade väljatöötamine. Rakkerühmasid võib ametlikult registreerida, andes sellest teada volikogu juhatajale, samas võivad nad regutseda ka mitmeformaalselt. Viimasel volikogul üks selline rakkerühm (pagulaspoliitika) juba moodustati.

Kuidas on võimalik komisjonidega liituda?

Seoses uute komisjonide moodustamisega on kõigi varasemate volikogu komisjonide tegevus lõpetatud ja kõigil erakonna liikmetel on võimalus ennast registreerida uute komisjonide liikmeks.

Igale komisjonile luuakse oma meililist, mille kaudu antakse informatsiooni komisjoni töö kohta. Seniste komisjonide meililistid kustutatakse. ●

Uued komisjonid, millega saab liituda:

Osakonnajuhtide varajased ettevalmistused

Märtsi teisel nädalavahetusel Tallinnas toimunud SDE osakondade esimeeste kooolitus kujunes kohalike omavalitsuste valimisteks ette valmistumise avaloõgiks. Hoolimata tõsiasjast, et valimised toimuvad alles järgmise aasta sügisel, omandati kahepäevasel seminaril uusi teadmisi, kuulati erakonna juhtide sõnavõtte ja jagati omavahel ohtralt häid kogemusi.

Toimunud kooolitusel rääkis SDE esimees Jevgeni Ossinovski meie ees seisvatest väljakutsetest ning Riigikogu fraktsiooni esimees Andres Anvelt andis ülevaate menetlusest olevatest eelnõudest.

Osakondade juhtide kooolitusel olid teemadeks haldusreform ning esmavalijate kaasamine. Lisaks

selle said kõik osalejad ka motivatsioonikoolituse ning räägiti ka valimisnimekirjadest.

Hiiu vallavanem ja Hiumaa piirkonna juht Reili Rand ütles, et tema jaoks oli kooolitusel kõige olulisem just haldusreformi arutelu. “Värske vallavanemana on minu jaoks omavaheline kogemuste jagamine väga oluline. Lisaks sellele seisab meil järgmise aasta kohalike valmistega ees uus väljakutse, kus juba 16-aastased noored hääletada saavad. Pean oluliseks, et kooolitusel keskenduti ka esmavalijate kaasamisele, mille osas sain ka mitmeid uusi mõtteid” lisas Reili Rand.

SDE Viljandi linnavolikogu fraktsiooni esimees Juhan-Mart Salumäe pidas kõige olulisemaks seda, et kooolitus andis võimaluse kohtuda ning kogemusi jagada nende

osakonnajuhtidega, kellega siiani kokkupuudet pole olnud.

“Positiivne oli, et kohal oli ka mitmeid uusi osakondade juhte. Kasulikud olid kindlasti ka kampaania tegemise ideed ja kogemused, mida omavahel jagati. Rõõm oli näha, et osakondade juhid peavad oluliseks ka noorte sisulist kaasamist kampaaniasse ja programmikooastamise,” rääkis kooolitusest Juhan-Mart Salumäe.

Hea meel on tõdeda, et paljudes omavalitsustes on suudetud aktiivselt ellu viia sotsiaaldemokraatlike algatusi, et kohalike inimeste elukeskkonda parandada. Usume, et meie aktiivsete inimeste usin töö kannab vilja ning leiab toetuse ka järgmise aasta kohalike omavalitsuste valimistel. ●

Osakonnajuhid KOV valimiste kogemusi vahetamas

Marju Lauristin

„Vastus tuleb leida küsimustele, kuidas me saavutame selle, et Eesti riik oleks kõikidele, kes siin elavad, niisugune, et tekitab veendumuse ja usu, et riik toimib järjekestvalt.”
Foorum, ETV, 2. märts 2016

Harjumaa sotside juhiks valiti Liisa Oviir

SDE Harjumaa piirkonna esimeheks valiti ettevõtlusminister Liisa Oviir.

„Harjumaa elanikuna näen, et siinsed mured ja rõõmud on Eestis ainulaadsed. Ühelt poolt on Harjumaal piirkondi, kus elanikkond kasvab kiiresti ning tööpuudus on väike. Teisest küljest on meil ka piirkondi, kus elanikkond on vähenenud ja kus tuleb võidelda ääremaastumise ilmingutega. Nõnda peame tegema tööd selle nimel, et kiiresti arenevates piirkondades suudaksime ennetada inimeste arvu kasvuga kaasnevaid probleeme, nagu lasteai- ja koolikohtade nappus.

Teistes piirkondades peame tegema tööd selle nimel, et aidata muuta elukeskkonda atraktiivsemaks,” ütles Harjumaa sotsiaaldemokraatide värske esimees Liisa Oviir.

19. märtsil toimunud Harjumaa sotsiaaldemokraatide üldkoosolekul valiti piirkonna aseesimeesteks riigikogu liige Urve Palo, ettevõtja Karel Rüttil, Raaski vallavanem Raivo Uukkivi ja Anija sotsiaaldemokraatide esimees Evelyn Purre. ●

Ninanips Keskerakonnale: Kristiine halduskogu juhiks sai meie Maris Sild

Kristiine halduskogu uueks esimeheks valiti 15. märtsil istungil sotsiaaldemokraat Maris Sild. Senine keskerakondlastest esimees Vladimir Velman tagandati umbusaldamise järel ametist.

“Keskerakondlaste poolt juhitud halduskogudest on tehtud kummitem- plid, kus kinnitatakse vaid detailplaneeringuid. Sisulisi lahendusi näiteks turvalisuse, parkimise, heakorra ja sotsiaalküsimuste puhul, mida ootavad linnakodanikud, halduskogudes enam ei arutata,” selgitas umbusaldamise põhjuseid Tallinna sotsiaaldemokraatide esimees Rainer Vakra.

Kristiine halduskogu esimeheks valitud sotsiaaldemokraat Maris Silla sõnul peavad linnajuhid arvestama kohalike elanike soovidega ning lahendama kiiremas korras linnaosa probleeme.

“Peame mürdma senise keskerakon- dliku käitumise, kus halduskogusse

suhtuti kui detailplaneeringuid kooskõlastavasse organis- se ning kuhu linnaosavanem jõuab vaid kaks korda aastas. Hal- duskogu peab kuu- lama elanike soove ning kaasama ek- sperite, et lahendada linnaosa ees seisvad väljakutsed. Näiteks valmistab inimestele muret ühistranspor- di korraldus, mille puhul peab olema inimestele tagatud mugav liikumine ka linnaosa siseselt,” selgitas Kristiine halduskogu esimees Maris Sild.

Maris Sild ootab linnaosavanemalt vastuseid, miks ta pole jätkuvalt tege- lenud linnaosas- se raamatukogu ra-

jamisega, lahendanud bus- siilikluse probleeme ning lasknud teede ja tänavate olukorral järjest halvemaks minna. “Samuti nõuavad lapsevanemad lasteade- de ja koolide juures turvalisuse tagamist. Linnaosavanem peab edaspidi vähemalt kord kvartalis andma hal- duskogule sisulise ülevaate linnaosas tehtust,” rõhutas Maris Sild.

“Tallinna opositsiooni- erakondadel tuleb teha koostööd, et taastada hal- duskogude oluline roll lin- naosa arengu planeerimisel. Loodan, et üsna pea suudame üheskoos tuua värskest ka teistes- se stagneerunud halduskogudes- se ning ka linnavoli- kogusse” lisas Maris Sild. ●

Rainer Vakra: valitsusel tuleb põlevkivi arengukava pidevalt uuendada

Riigikogus oli lõpp- hääletusel järgmise 15 aasta põlevkivi riiklik arengu- kava, mis seab eesmärgiks senisest efektiivsema ja kesk- konnasäästlikuma põlevkivi kaevan- damise ning kasutamise.

Keskkonnamisjon täiendas valitsu- ses koostatud ja aastateks 2016- 2030 mõeldud põlevkivi arengukava kahe ettepanekuga, mis ootavad ka riigikogu suure saali heakskiitu. „Esmalt kohustame valitsust analüüsima energiaturgu ja ka valdkonda mõjutavaid poliitilisi arenguid ning vajadusel arengukava iga viie aasta tagant uuendada. Veel teeme valitsusele ülesandeks pöörata suuremat tähelepanu põlevkivikeemia

teadus- ja arendustegevusele,” selgitas keskkonnamisjoni sotsiaal- demokraadist esimees Rainer Vakra.

Vakra sõnul peab Eesti väikese ja paindliku riigina olema suuteline täiendama arengukavasid uue info ja jooksvalt tehtavate uuringute tulemustega. „Põlevkivi arengukava olgu elav dokument. Näiteks on põlevkivirööstust viimasel ajal tugevalt mõjutanud maailmaturu madalad naftahinnad, aga ka Pariisi kliimalepe,” ütles Vakra. „On äärmiselt oluline, et põlevkivi aastane kaevandamismaht ei ületaks ka tulevikus 20 miljoni tonni piiri.”

Arengukava lähtub riigi huvist kasutada põlevkivi kui rahvuslikku rikkust võimalikult tõhusalt ja säästlikult. ●

Viljandimaa Kadrid said sisse uue hoo

Viljandimaal on Maarika Ömb- luse eestvedamisel taas uue hoo sisse saanud naiskogu Kadri tegevus. Riigikogu liikme ja SDE Viljandimaa piirkonna juhi Helmen Küti abiga on taas aktiivselt tegutsema hakatud.

Maarika on kolme lapse ema ning sotsiaalsed küsimused on talle terve elu huvi pakkunud. Ka ta ise on pärit

lapserohkest perest. Tema enda elu ongi õpetanud teda märkama abivajajaid ja inimesi enda ümber.

Toimunud on juba tegevuskava koostamise seminar ning tegeletakse ka üksikvanemate aitamise- ga. Peale selle on edaspidi plaanis teha koostööd ka Järvamaa Kadridega ning juba 3. aprillil toimubki Viljandis kahe piirkonna ühine kohtumine. ●

Sotside iga-aastane kringliralli

Sotsiaaldemokraatliku Erakonna liikmed jätkasid üle kümnendi kestnud traditsiooni ning viisid naistepäeva puhul üle Eesti lasteadeadesse kringlid tänamaks lasteaiatöötajaid nende tähelepanuväärs- panuse eest tulevaste põlvde kasvatamiseks. SDE kingib naistepäeva puhul kringleid neljateistkümnendat korda. Lasteaednikke käidi tänamas kõigis maakondades. Ühtekokku külastati enam kui 700 lasteaeda ja kingiti üle tuhande kilo kringliit. ●

Urve Palo Viimsi lasteaias Väike Päike

Jevgeni Ossinovski Tallinna lasteaias Päikesekäik

Madis Verro Tallinna Sitsi lasteaias

Mis toimus?

Noorsotsid külastasid Ida-Virumaad

11.-12. märtsil toimus Narvas noortemess Orientiir, mille eesmärgiks on tutvustada noortele õppimise ja vaba aja veetmise võimalusi. Orientiiril olid esindatud ka noorsotsid. Kahe päeva jooksul said noored tutvuda noorsotside tegevusega, teha maailmavaate testi ning muidugi ka organisatsiooni liikmeks astuda.

Sel aastal loositakse kuni sügiseni erakonna liikmemaksu maksjate vahel välja reise Brüsselisse. Veebruarikuu loosi võitja on **Helvi Pärnpuu** Palamuselt, Jõgevamaalt.

Helvi Pärnpuu on Palamuselt pärit vanaema, kes käib üheksandat aastat merel tööl – kaks nädalat laevas ja kaks kodus. Vabal ajal tegeleb käsitöoga ja loeb üsna palju.

Sotsiaaldemokraat küsis Helvilt ka mõned küsimused.

1) Millised emotsioonid sind valdasid, kui võidust kuulsid?

Emotsioonid olid nii head ja võimsad, et tuli neid kähku lähedastega jagada. Kõigil oli selle uudise üle ülimalt hea meel. Mõte eurosaadikute külas käia on mul ausalt öeldes kuskil kuklas miskipärast tiksunud. Nüüd siis sellisel viisil unistus täitub. Ja Marju on minu lemmikpoliitik!

2) Kaua oled erakonna liige olnud ning miks sotsiaaldemokraadid?

Erakonna liige olen juba kaugetest Mõõdukate aegadest, ehk umbes aastast 1995 (numbrimälu on mul kehavõitu). Liikmemaksu tasun teadliku kodanikuna seetõttu, et ükski organisatsioon ei saa oma ideid ja plaane ellu viia ilma rahata. Maks on minu väike panus sotsiaaldemokraatliku maailmavaate toetuseks.

3) Mida soovid erakonnakaaslastele?

Soovin, et kõik me suhtuksime armastuse, hoolivuse ja lugupidamisega oma lähedastesse ja oma väikesesse, aga siiski tublisse riiki.

Lõpetuseks Kihnu-saate soov: olge ikka rõõmsad ning terved!

Kas sul on liikmemaks makstud?

Liikmemaksu maksmine ei ole mitte ainult põhikirjaline kohustus, vaid annab sulle võimaluse kaasa rääkida erakonna suundades. Liikmemaksu tasumisega toetad oma piirkonna tegevusi ja tugevdad erakonda.

Liikmemaksu suurus on:

5 eurot aastas – töötutele, pensionäridele, õpilastele ja üliõpilastele;
10 eurot aastas – isikutele, kelle sissetulek on alla 1000 € ühes kalendrikuus;
20 eurot aastas – isikutele, kelle sissetulek on üle 1000 € ühes kalendrikuus.

Sotsiaaldemokraatlik Erakond:

EE 711 010 022 000 260 009 SEB Pangas,
EE 762 200 221 015 674 174 Swedpankis.

Sinu panus loeb!

Väätsal ehitati 600 lumememme

Väätsa vallavanema Lauri Läänemetsa sõnul oli sünnimälestuse eesmärgiks teha midagi lihtsat, mis väga suurt organiseerimist ei vaja, kuid sellist, et kõik sellest rõõmu tunneks. “Ma püüangi elu anda Väätsale selliste suurte koos tegemistega, kus inimesed ise loovad sisu. Eelmise suve näide oli päris populaarne kortermajade festival, mille ka inimesed ise tegid. Selline koostegemise rõõm muudab kogukonna palju võimsamaks,” lisas Lauri Läänemets.

Vasakul fotol Väätsa vallavanem Lauri Läänemets sõpradega lumememme ehitamas (autor Eda Zubov), paremal 1/200 ehitatud lumememmedest (autor Maarja Trauss)

Ristsõna

	Üksluine korduvus	Naisenimi	Heinamaa	Noot	Mööbliese	VASTUS	Raadius		Skandi-naavia mäevaim	Prantsuse vaimulik	Lähem	Vaata!	Ehk
SDE Valgamaa piirkonna esimees						○		Riigikogu SDE fraktsiooni liige ETV saade					
Liit						○	Näts SDE Väike-Maarja osakonna esimees						SDE esindaja Tallinna Nõmme linnaosa halduskogus ...-Riin Meri
Lind (murdes)				Sugulane		○							Kolmest kriipsust koosnev trükitäht Naatrium
H, ..., J		Umbrohi				○		SDE esindaja Põhja-Tallinna halduskogus ... Kivisid ...mail					
Id est			Löökpill			○				Lehekuu			
Kinnitusvahend					Õppeaasta	○							
	Segavere-line koer					○							
	Mees pildil					○							
Röntgen		Avameelne Odini müto-loogiline kaheksa-jalgne ratsu				○	VASTUS jätkub						
Armee Spordiklubi				Selles		○	○						
				Ajakiri "Eesti ..."		○	○						
Naisenimi						Jood	○						
						...haridus	○						
Krokodill, Potsataja semu					Kino-instituut		○		Mungalill	Miraakel	Näriiline	2 x täht	SDE Ida-Virumaa piirkonna esimees ... Kagarov
					Per annum		○						
Sophoklese näidend "Kuningas ..."							○	Ilmakaar Keskaja õigusliku sisuga dokument					
Jaapani interneti-domeen			Maali-kunsti žanr				○						
			Timothy				○						
... meridiem					Eesti eurolaul "Rockefeller ..."		○					Tesla	
					2 x täht		○					...-kiosk	
Kreeka täht				Võrgu äärenõör			○			Kolm-Oxygen			
				Amper			○						
SDE Palamuse osakonna esimees ... Paju						Väljas-, välis-	○						

EESTI RAHVA RISTSONAD
RISTIK